Aan de Raad

Made, 12 maart 2024

Raadsvergadering 4 april 2024	**Registratienummer:** 2024003969 2024003969 **Casenr:** Meerdere
Onderwerp: Herziene begroting 2024 MidZuid	

Portefeuillehouder: H.T.M. Bakker **Ambtelijke coördinatie:** MA **Steller:** N. Iseger	**Bijlagen:** 1. Raadsbesluit 2. Herziene begroting 2024 GR WAVA/MidZuid	**Ter inzage:** 1.

Medio van het jaar wordt door het Algemeen Bestuur van WAVA de begroting voor het volgende jaar vastgesteld. In aanvulling op deze oorspronkelijke begroting 2024 is nu een herziene begroting 2024 opgesteld waarin rekening gehouden is met de verschillende ontwikkelingen die zich hebben voorgedaan na de vaststelling van de oorspronkelijke begroting.
Op grond van de WGR kan de gemeenteraad zowel op de begroting van een GR als op een begrotingswijziging een zienswijze indienen.

Het bestuur van WAVA MidZuid wordt voorgesteld om de in het raadsvoorstel opgenomen zienswijze te verwerken in de begroting 2025 en in samenspraak / gezamenlijk met gemeenten uitvoering te geven aan de ontwikkelpunten.

VOORGESCHIEDENIS

Medio van het jaar wordt door het Algemeen Bestuur van WAVA de begroting voor het volgende jaar vastgesteld. In aanvulling op deze oorspronkelijke begroting 2024 is nu een herziene begroting 2024 opgesteld waarin rekening gehouden is met de verschillende ontwikkelingen die zich hebben voorgedaan na de vaststelling van de oorspronkelijke begroting.
Op grond van de WGR kan de gemeenteraad zowel op de begroting van een GR als op een begrotingswijziging een zienswijze indienen.

Op 25 januari 2024 heeft het Dagelijks Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) WAVA ons de herziene begroting 2024 toegezonden. De herziene begroting 2024 is een aanpassing van de oorspronkelijke begroting 2024 zoals deze op 7 juli 2023 door het algemeen bestuur van de GR WAVA is vastgesteld.

De herziene begroting 2024 is gebaseerd op de begroting 2024, zoals deze is vastgesteld door het algemeen bestuur van de GR WAVA. In de herziene begroting is rekening gehouden met de (financiële) ontwikkelingen in 2023 tot en met het derde kwartaal en de ontwikkelingen op rijksniveau (rijksbudgetten en macrocijfers). Ook is rekening gehouden met de economische ontwikkelingen zoals de inflatie en de ontwikkeling van de cao-lonen.

De belangrijkste ontwikkelingen in de herziene begroting ten opzichte van de oorspronkelijke begroting zijn:

- De loonkosten zijn gestegen door de verhoging van het minimumloon en de nieuwe Cao-afspraken voor CAO Wsw, de CAO Aan de Slag en de CAO gemeenten;
- De energiekosten zijn gedaald;
- De kosten voor ICT zijn toegenomen door hogere beveiligingskosten;
- MidZuid heeft de tarieven geïndexeerd met 9,8%;
- Het Rijk heeft aangekondigd in 2024 extra middelen beschikbaar te stellen voor de versterking van de SW-infrastructuur;
- Voor huisvesting is uitgegaan van de huidige situatie met de daarbij behorende onderhoudswerkzaamheden volgens het meerjarenonderhoudsplan.

Het verwachte tekort loopt in de herziene begroting 2024 ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2024 op van € 2.571.000 naar € 2.773.000. Als gevolg hiervan neemt de totale aanvullende bijdrage van de gemeenten met een bedrag van € 202.000 toe. Voor de gemeente Drimmelen betekent dit dat de gemeentelijke bijdrage stijgt van € 273.075 naar € 289.581 (stijging van €16.506) (excl. WSP). De bijdrage WSP stijgt met €3.605. Een totale stijging van €20.111.

WAT WILLEN WE BEREIKEN?
De GR WAVA heeft als opdracht om de Wet sociale werkvoorziening uit te voeren voor de deelnemende gemeenten. De feitelijke uitvoering berust bij het uitvoeringsbedrijf MidZuid BV. Daarnaast is MidZuid BV een belangrijke partner bij de uitvoering van de Participatiewet. Onderdelen hiervan zijn uitvoering van de participatievoorziening beschut werk, het bieden van detacheringsbanen voor personen die zijn opgenomen in het doelgroep register banenafspraak, het uitvoeren van re-integratieactiviteiten van personen met een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt. Met deze activiteiten levert WAVA/MidZuid een bijdrage aan het vergroten van de arbeidsparticipatie en het terugdringen van het beroep op uitkeringen.

HOE PAST DIT BINNEN BELEID EN WETGEVING?
Samen met de gemeenten Altena, Geertruidenberg en Oosterhout hebben wij de Gemeenschappelijke Regeling WAVA. Oorspronkelijk was de GR WAVA de uitvoerder van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). MidZuid BV is het uitvoeringsbedrijf van de GR WAVA. Naast de uitvoering van de Wsw-taken is MidZuid BV ook een van de belangrijkste uitvoerders van een aantal re-integratietaken uit de Participatiewet.
Op grond van artikel 35, lid 3, van de Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR) kan de gemeenteraad zijn zienswijzen over de ontwerpbegroting van een GR naar voren brengen. Dit geldt ook voor een wijziging van de betreffende GR-begroting.
Deze zienswijzen zullen door het Dagelijks Bestuur bij de aanbieding van de ontwerpbegroting aan het Algemeen Bestuur gevoegd worden. Na vaststelling van de begroting of begrotingswijziging kunnen de gemeenten eventueel nog zienswijzen bij Gedeputeerde Staten naar voren brengen (artikel 35, lid 4, WGR.

Duurzaamheidsparagraaf?
Nee
Toelichting: n.v.t.

WAT GAAN WE DOEN?
De gemeente Drimmelen is deelnemer in de GR WAVA. Dit betekent dat de gemeenteraad een zienswijze kan indienen op de begroting en eventuele begrotingswijzigingen. Op de oorspronkelijke begroting is geen zienswijze ingediend door de gemeenteraad.

Sinds het opstellen van de oorspronkelijke begroting hebben zich verschillende ontwikkelingen voorgedaan die verwerkt zijn in de herziene begroting. We zien in de herziene begroting een forse stijging van de aanvullende gemeentelijke bijdrage. Ten opzichte van de gemeentelijke begroting stijgt de aanvullende gemeentelijke bijdrage in de herziene begroting in 2024 met 3.4%. Ten opzichte van de oorspronkelijke begroting is er vanaf 2025 zelfs sprake van een toename van de aanvullende gemeentelijke bijdrage met 20% (zie paragraaf “Wat zijn kosten”).

Daarnaast zijn er aanvullende risico's. In de herziene begroting is aangekondigd budget door het ministerie van Sociale zaken en werkgelegenheid meerjarig meegenomen. Echter, de coalitie en Tweede kamer moeten hierop nog akkoord geven. Dit budget is nog niet zeker, temeer gezien alle knelpunten in de Rijksbegroting. Ook MidZuid onderkent dit risico. Het betreft een bedrag van € 428.000 (2024) en € 400.000 (2025 e.v.).

Daarnaast is de aangeboden herziene begroting niet sluitend. MidZuid verwacht ook 2024 met een tekort af te sluiten. Dit tekort wordt net als het tekort van 2023 ten laste van de algemene reserve gebracht. Het verwachte bedrag dat voor 2024 ten laste van reserve wordt gebracht, bedraagt € 283.000. Het tekort en daarmee de bijdrage voor gemeenten is beperkt door de inzet van de Algemene Reserve. De algemene reserve zat op het maximum en heeft voldoende omvang.

Vanwege deze ontwikkelingen zien we nu wel aanleiding om een zienswijze in te dienen. Gelet op het meerjarenperspectief beperken we deze zienswijze niet tot het jaar 2024 maar geven we MidZuid ook aandachtspunten mee voor de jaren daarna. De zienswijze is regionaal voorbereid en afgestemd. De gemeenteraad heeft tot 6 mei om haar zienswijze aan MidZuid kenbaar te maken.

Het eerste deel van de zienswijze betreft de volgende punten die rechtstreeks voortvloeien uit de herziene begroting 2024.

Financiële ontwikkelingen 2024
Wij zien dat MidZuid wordt geconfronteerd met stijgende kosten. Voor een groot deel is dit het gevolg van autonome ontwikkelingen waarop MidZuid weinig invloed kan uitoefenen. Het gaat dan om de stijging van de kosten als gevolg van de inflatie en de stijgende loonkosten door CAO-ontwikkelen. We onderkennen dat MidZuid wordt geconfronteerd met deze kostenstijgingen en dat er mede hierdoor sprake is van een toename van de gemeentelijke bijdrage. Dit betekent echter niet dat het vanzelfsprekend is dat kostenstijgingen waarmee MidZuid wordt geconfronteerd direct moeten leiden tot een hogere gemeentelijke bijdrage. Wij verwachten dat MidZuid ook rekening houdt met de financiële situatie waarin de gemeente verkeert. Wij vragen MidZuid dan ook continu kritisch te zijn op de financiële huishouding en de uitkomsten hiervan met de gemeenten te delen.

Meerjarige financiële ontwikkelingen
Meerjarig zien wij vanaf 2025 een forse stijging van de gemeentelijke bijdrage. Op dit moment is nog onduidelijkheid over de compensatie die het Rijk zal geven voor de stijgende kosten. Van MidZuid verwachten we dat aanvullende maatregelen genomen worden om de stijging van de gemeentelijke bedrage te beperken. Temeer omdat ook de meerjarige gemeentelijke begrotingen onder druk staan.

Werkgeversservicepunt (WSP)
In de oorspronkelijke begroting is het onderdeel WSP niet opgenomen. In de herziene begroting is dit nu wel gedaan. De verdeling van de kosten van het WSP vindt plaats op basis van het aantal uitkeringsgerechtigden en het inwonertal. Als gevolg van de verschillende beleidsuitgangspunten bij de deelnemende gemeenten is er geen relatie tussen de afgenomen trajecten en de in rekening gebrachte bijdrages. We verzoeken MidZuid daarom om bij de bekostiging van WSP een groot deel afhankelijk te maken van de afgenomen trajecten of behaalde resultaten.

Toekomstige ontwikkelingen MidZuid
Het tweede deel van de zienswijze zijn een aantal punten die meer gericht zijn op de toekomstige ontwikkelingen
MidZuid werkt samen met deelnemende gemeenten aan een lange termijn visie. Gelet op de recente financieel ontwikkelingen willen we in de vorm van een zienswijze op de herziene begroting 2024 hiervoor al een aantal zaken meegeven. Afhankelijk van de ontwikkelingen in de komende maanden kunnen deze punten ook terugkomen in de richtlijnen voor de kaderbrief 2026.

Relatie middelen die gemeente vanuit en Rijk ontvangt en bekostiging MidZuid
De gemeente ontvangt verschillende geldstromen vanuit het Rijk voor de bekostiging van de uitvoering van de Participatiewet en de Wet sociale werkvoorziening. Wat ons betreft is het geen automatisme dat wijzigingen in deze bekostiging van het Rijk naar de gemeente direct moet leiden tot een wijziging in de financiële stromen van de gemeente naar MidZuid. Wij verzoeken MidZuid dan ook om te onderzoeken welke alternatieve bekostigingssystemen er mogelijk zijn, waarbij het wijzigingen van bekostiging van gemeenten door het Rijk niet automatisch leidt dat wijziging in de bekostiging aan

MidZuid. Dit is te meer van belang omdat niet altijd inzichtelijk is wat de consequentie is van een wijziging van macrobudgetten voor de individuele gemeente.

Differentiatie in begeleidingskosten
Ten aanzien van de begeleidingskosten die worden gehanteerd voor arbeidsovereenkomsten op grond van de Participatiewet hanteert MidZuid alleen een differentiatie tussen de participatievoorziening beschut werk en de Pwet-banen. Wij zouden graag zien dat onderzoek gedaan wordt naar de differentiatie in de begeleidingskosten, waarbij de noodzakelijke omvang van de begeleiding en de omvang van het dienstverband een rol spelen in de hoogte van de begeleidingsvergoeding. Wat ons betreft zou een beperktere omvang van een dienstverband ook moeten leiden tot een beperking van de begeleidingskosten.

Ontwikkeling nieuwe activiteiten
Wij zien de uitdagingen die MidZuid in het kader van een duurzaam financieel perspectief heeft. Het is goed dat MidZuid verkent welke mogelijkheden er voor nieuwe activiteiten zijn. Echter, voordat MidZuid nieuwe activiteiten start, dienen de financiële en maatschappelijke consequenties inzichtelijk te zijn. Zodat het bestuur een weloverwogen besluit kan nemen over nieuwe activiteiten op basis van een businesscase met begroting, eventuele risico's planning en doelstellingen.

WIE ZIJN DE BETROKKEN PARTIJEN?
GR WAVA / MidZuid en de andere aangesloten partijen in de GR (gemeente Altena, Geertruidenberg en Oosterhout).

WAT ZIJN DE KOSTEN EN WAAR GAAN WE HET VAN BETALEN?
De herziene begroting laat voor het jaar 2024 een stijging in de gemeentelijke bijdrage zien van €12.688 t.o.v. de huidige gemeentelijke begroting 2024. Het is belangrijk om te benoemen dat er in de huidige gemeentelijke begroting een hoger bedrag is opgenomen dan dat er in de initiële begroting van MidZuid werd gevraagd (MidZuid vroeg €363.948, maar in de gemeentelijke begroting is opgenomen €371.371. Dit verklaard de stijging in de gemeentelijke bijdrage van €12.688 i.p.v. €20.111).
In de jaren die daarop volgen is de stijging van de gemeentelijke bijdragen aanzienlijk hoger (zie onderstaand).

Drimmelen	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Rijksmiddelen Wsw	€ 1.291.003	€ 1.204.452	€ 1.179.609	€ 1.172.994
Gemeentelijke bijdrage:				
Ontwerpbegroting 2024	€363.948 gem. begr. €371.371	€ 383.359	€ 385.584	€ 391.720
Herziene begroting 2024	€ 384.059	€ 459.591	€ 458.631	€ 456.866
Verschil begroting	t.o.v. ontw. begr. € 20.111 t.o.v. gem. begroting € 12.688	€76.232	€ 73.047	€ 65.146
Stijging t.o.v. ontwerpbegroting	t.o.v. ontw. begr.+ 6% t.o.v. gem. begr. + 3%	+ 20%	+ 19%	+ 17%

Onderstaand schema geeft weer op welke posten er kostenstijgingen zijn en op welke posten een tegemoetkoming vanuit het Rijk dan wel hogere omzet leidt tot een lastenverlichting. In dit schema is de €200.000 (wat een afronding is, het daadwerkelijke bedrag is zoals eerder genoemd €202.000) extra bijdrage die gevraagd wordt aan de Dongemond gemeenten verwerkt om de begroting sluitend

te maken. De extra gevraagde bijdrage (12,2%) voor de gemeente Drimmelen zit in deze €200.000 verwerkt.

Overzicht opgenomen wijzigingen in herziene begroting 2024					
Doelgroepmedewerkers:					
1.	De stijgingen gerelateerd aan de Cao afspraken of de wettelijke stijgingen:				
	a.	SW-groep (extra last)	-290.000		
	b.	Participatiegroep (extra last)	-317.000		
	c.	Volumeverschil in particpatie aantallen (extra last)	-60.000		
	d.	Totaal lastenstijging in Subsidieresultaat		-667.000	extra last
2.	Dekkingen om dit te bekostigen:				
	a.	Aandeel MidZuid in toegezegde 63,9 miljoen door SZW	428.000		
	b.	Extra bijdragen van gemeente voor SW-deel 2024	200.000		
	c.	Totaal dekking vanuit overheid/gemeente		628.000	dekking via gemeente
	subtotaal:				**-39.000 dekkingstekort**
Begeleidingsorganisatie					
3.	a.	Ontwikkelingen kosten kaderpersoneel (extra last)	-613.000		
	b.	Omzet derving door hoger ziekteverzuim (extra last)	-190.000		
	c.	Hogere bedrijfskosten (incl. ICT, indexering en huurontw.) (extra last)	-334.000		
	d.	Totaal lastenstijging aan bedrijfsvoeringskant		-1.137.000	
4.	Dekkingen van deze kosten stijgingen uit eigen bedrijfsvoering:				
	a.	Hogere begeleidingsvergoeding	239.000		
	b.	Indexeringen omzet	937.000		
	c.	Totaal dekking vanuit eigen maatregelen:		1.176.000	
	subtotaal:				**39.000 dekkingsoverschot**
Totaal:					-

Dekking
De kosten die gemoeid zijn met de uitvoering van de werkzaamheden van MidZuid worden bekostigd vanuit verschillende uitkeringen die we krijgen vanuit het Rijk. Deze algemene middelen zijn dekkingsmiddelen waarvan de besteding niet geoormerkt is.
De gemeente Drimmelen ontvangt voor de uitvoering participatievoorziening beschutwerk (WSW en nieuw beschut) uit de algemene uitkering een Integratieuitkering (IU) voor 2024 van in totaal € 1.356.440. Het WSW gedeelte (€ 1.291.003) wordt één op één doorbetaald aan MidZuid.

Een gedeelte van de volgende posten wordt aangewend om de kosten van MidZuid te dekken. Daarnaast ontvangt de gemeente Drimmelen via de algemene uitkering in 2024 € 320.000 voor de kosten die gemoeid zijn met loonkostensubsidie. Ook ontvangt de gemeente Drimmelen via de algemene uitkering in 2024 €173.000 voor de kosten die gemaakt worden in relatie tot het doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep. Een laatste post waaruit een gedeelte van de dekking wordt gehaald is het reguliere re-integratiebudget. Hiervoor ontvangt de gemeente middelen in de algemene uitkering van het gemeentefonds.

WAT ZIJN DE ALTERNATIEVEN?
Het indienen van de zienswijze is noodzakelijk gezien de ontwikkelingen van het afgelopen jaar, de ontwikkelingen rondom de begroting van de gemeente Drimmelen en de meerjarige ontwikkeling van de gemeentelijke bijdrage. Een alternatief is het niet indienen van een zienswijze. Dit vanwege het feit dat de grote stijgingen veroorzaakt worden door factoren die buiten de invloedsfeer liggen van MidZuid.

HOE GAAN WE COMMUNICEREN?
N.v.t.

WAT IS DE VERVOLGPROCEDURE?

- Zo spoedig mogelijk na het besluit van de gemeenteraad wordt WAVA MidZuid geïnformeerd over het besluit van de gemeenteraad.
- De herziene begroting en zienswijzen worden op 30 mei 2024 door het algemeen bestuur MidZuid besproken.

Burgemeester en wethouders van Drimmelen

Laten staan ivm handtekening

Laten staan ivm handtekening

Laten staan ivm handtekening

De raad van de gemeente Drimmelen;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d.; 12 maart 2024

gelet op;
- de Wet Gemeenschappelijke Regelingen;
- de Wet Sociale Werkvoorziening;
- de Participatiewet

B e s l u i t :
1. Kennis te nemen van de herziene begroting 2024 van de Gemeenschappelijke Regeling WAVA MidZuid.
2. De gemeenteraad voor te stellen om op de eerste herziene begroting 2024 MidZuid de volgende zienswijze in te dienen:

Onderdeel 1
Zienswijze met aandachtspunten die rechtstreeks voortvloeien uit de herziene begroting 2024:
- Wij onderkennen dat dat MidZuid wordt geconfronteerd met stijgende kosten als gevolg van de inflatie en de CAO-ontwikkelingen. Mede hierdoor zien wij een toename van de gemeentelijke bijdrage. Ook gemeenten hebben echter te maken met deze kostenstijgingen. Dit betekent wat ons betreft dat het niet vanzelfsprekend is dat kostenstijgingen waarmee MidZuid wordt geconfronteerd direct moeten leiden tot een hogere gemeentelijke bijdrage. Wij vragen MidZuid dan ook continu kritisch te zijn op de financiële huishouding en de uitkomsten hiervan met de deelnemende gemeenten te delen. Wij vragen daarnaast om meer tekst en uitleg over het tot stand komen van de fors stijgende kosten zoals meerjarig weergegeven.
- Meerjarig zien wij vanaf 2025 een forse stijging van de gemeentelijke bijdrage. Dit vinden wij niet acceptabel. Wij beseffen dat mogelijke compensatie vanuit het Rijk nu nog onduidelijk is. Wij vragen u met klem om met aanvullende maatregelen te komen nemen om de stijging van de gemeentelijke bijdrage te beperken, dit omdat ook de meerjarige gemeentelijke begrotingen onder druk staan.
- In de oorspronkelijke begroting is het onderdeel WSP niet opgenomen. In de herziene begroting is dit nu wel gedaan. De verdeling van de kosten van het WSP vindt plaats op basis van het aantal uitkeringsgerechtigden en het inwonertal. Als gevolg van de verschillende beleidsuitgangspunten bij de deelnemende gemeenten is er geen relatie tussen de afgenomen trajecten en de in rekening gebrachte bijdrages. We verzoeken MidZuid daarom om bij de bekostiging van WSP een groot deel afhankelijk te maken van de afgenomen trajecten of behaalde resultaten.

Onderdeel 2
Zienswijze met aandachtspunten die (meer) gericht zijn op toekomstige ontwikkelingen:
- De gemeente heeft verschillende geldstromen vanuit het Rijk voor de bekostiging van de uitvoering van de Participatiewet en de Wet sociale werkvoorziening. Wat ons betreft is het geen automatisme dat wijzigingen in deze bekostiging voor wat betreft de taken die MidZuid uitvoert direct moet leiden tot een wijziging in de financiële stromen van de gemeente naar MidZuid. Wij verzoeken u dan ook om samen met de deelnemende gemeenten te onderzoeken welke alternatieve bekostigingssystemen er mogelijk zijn, waarbij het wijzigingen van bekostiging van gemeenten door het Rijk niet automatisch leidt dat wijziging in de bekostiging aan MidZuid. Dit is ook van belang omdat niet altijd inzichtelijk is wat de consequentie is van een wijziging van macrobudgetten voor de individuele gemeente.

- Ten aanzien van de begeleidingskosten die worden gehanteerd voor arbeidsovereenkomsten op grond van de Participatiewet is er alleen een differentiatie tussen beschut werk en P-wet banen. Wij zouden graag zien dat samen met de deelnemende gemeenten onderzoek gedaan wordt naar de differentiatie in de begeleidingskosten, waarbij de noodzakelijke omvang van de begeleiding en de omvang van het dienstverband een rol spelen in de hoogte van de begeleidingsvergoeding. In het kennisdocument beschut werk van Cedris wordt bijvoorbeeld gerekend met een bedrag aan begeleidingsvergoeding van gemiddeld 31 uur per week.
- Wij zien de uitdagingen die MidZuid in het kader van een duurzaam financieel perspectief heeft. Het is goed dat MidZuid verkent welke mogelijkheden er voor nieuwe activiteiten zijn. Echter, voordat MidZuid nieuwe activiteiten start, dienen de financiële en maatschappelijke consequenties inzichtelijk te zijn. Zodat het bestuur een weloverwogen besluit kan nemen over nieuwe activiteiten op basis van een businesscase met begroting, eventuele risico's planning en doelstellingen.

Made, 4 april 2024

de raad voornoemd,

Laten staan ivm handtekening

Laten staan ivm handtekening

Laten staan ivm handtekening